

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Korte woorden bij het afscheid van Jaco Geurts (CDA)

Dinsdag 9 mei 2023

Beste Jaco,

Jij kwam op dezelfde dag als Agnes Mulder in de Kamer. Jullie trokken veel samen op in de fractie. En nu verlaten jullie ook samen dit ambt. Je zou bijna denken dat toeval niet bestaat. Bij elkaar opgeteld, vertrekt vandaag meer dan 20 jaar ervaring uit de Kamer. Dat juich ik natuurlijk niet toe.

Je hebt de keuze gemaakt je loopbaan ergens anders voort te zetten. Je wordt waarnemend burgemeester van de gemeente Maasdriel. Je vertelde me: je zocht niet, maar ze vonden mij.

In de ruim 10 jaar waarin je als Kamerlid voor het CDA actief was, heb je je altijd opgeworpen als ambassadeur van de agrarische sector. Nooit werd je moe om te wijzen op het grote belang van die sector, het enthousiasme van de mensen die er in werken en de liefde waarmee zij hun vak uitoefenen.

Dat heeft je ook veel tegenwind opgeleverd, je hebt je echter nooit laten weerhouden om consequent je standpunten te blijven uitdragen.

Ik geloof dat vriend en vijand begrepen dat jij stevige uitspraken deed vanuit oprechte liefde voor het boerenbedrijf waar je zelf ook actief bent geweest.

Maar je eerste stappen in het werkende leven heb je eigenlijk niet daar gezet. Je begon je carrière in de machinebouw en pas later hield je een varkenshouderij in Kootwijkerbroek.

In dat metier (méétjee) heb je zelf ook moeten omgaan met een grote tegenslag: er brak monden-klauwzeer uit met alle gevolgen van dien. Je zag met ledenogen aan hoe gezonde dieren moesten worden gedood. Hoe de overheid toen met mensen omging deed je pijn. Het was voor jou de drijfveer om de politiek in te gaan. Met de centrale vraag: wat betekent overheidsbeleid voor mensen en ondernemers.

Zelf heb je ooit gezegd in een interview: 'Tot 2001 deed ik weinig aan politiek. Mijn familie moet nog weleens lachen omdat ik voor 2001 zei: 'Politiek, daar zie je me nooit!' Het leven liep anders.

De ervaring met jouw bedrijf heeft ook sterk bijgedragen aan de manier waarop je de sector hier in de Kamer een stem hebt gegeven. Daarbij hanteerde je vaak een – zo mag ik dat toch wel noemen – assertieve debatstijl. Voor het plaatsen van een lekker stevige interruptie bijvoorbeeld ben je nooit teruggeschrokken.

Al met al leverden jouw pittige uitspraken door de jaren heen je de goede reputatie op van boerenbeschermheer. Zo kwam je met de initiatiefnota: een eerlijke boterham. Dat ging over het versterken van de voedselketen. Je introduceerde ook de voedselscheidsrechter. Aanvankelijk werd daar lacherig over gedaan. Maar langzamerhand groeide het begrip ervoor. Een instantie die zich buigt over bijvoorbeeld supermarkten die toeleveranciers onder druk zetten. Als ik het goed heb is het je zelfs gelukt dat in het Regeerakkoord van 2017 te krijgen.

De reputatie van boerenbeschermheer versterkte je met enig genoegen door in je werkkamer een paar kaplaarzen neer te zetten. Die stonden in de buurt van de drie beeldjes die je won als 'boerenpoliticus van het jaar' van website Melkvee.nl. Ik denk dat je die titel als een geuzennaam beschouwt.

Het ging zelfs zo ver dat jij je bemoeide met de drankjes die verkocht werden in de Tweede Kamer. Want je had liever sap uit de Betuwe dan de veganistische bloedsinaasappelsap met 'sprankelend Alpenwater' van een bedrijf uit Londen.

Je wilde in je loopbaan hier duidelijk over het voetlicht brengen dat in het boerenbedrijf niet alles in een zwart-wit schema moest worden bekeken. En in het verlengde daarvan: minder overheid, minder Haagse bemoeienis. Wat je miste, vooral naar de landbouw toe, is dat wat

men doet gewaardeerd wordt. 'Randstaddenken', noemde je dat.

Je politieke tegenstanders wisten dus heel goed waar je stond. Ondanks dat je in het debat soms onwrikbaar kon zijn overheerste achter de schermen de collegialiteit;.

In de laatste periode van je Kamerlidmaatschap ben je een bredere koers gaan varen. Je werd woordvoerder Infrastructuur, Wonen, Ruimtelijke ordening en Omgevingswet.

En omdat het bloed nu eenmaal kruipt waar het niet gaan kan, nam je natuurlijk het voorzitterschap van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op je.

Je inspiratie heb je altijd gevonden in het evangelie. Niet voor niets begint je biografie op de website van de Tweede Kamer met de uitspraak 'Alles in afhankelijkheid van Hem'.

Zelf zeg je daarover dat je bij tijd en wijle, met vallen en opstaan en vaker achter dan voor de schermen iets van die drijfveer liet zien. Bijvoorbeeld door aandacht te vragen bij een debat voor de dankdag voor gewas en arbeid.

Door je zichtbaarheid in de landbouwdiscussies zou je kunnen vergeten dat je ook over andere onderwerpen een mening moest vormen en een standpunt moest innemen. Makkelijk vond je dat niet altijd. Citaat: "Af en toe is het heel intensief en ingewikkeld. Ik voel me soms net Salomo". Als Kamerlid moet je beslissen over zaken waarvoor geen richtlijnen of regels zijn. Zoals over de missie naar Mali. "Militairen stellen daar hun leven in de waagschaal."

Beste Jaco,

We verliezen in jou een markante en uitgesproken collega die niet de schijnwerpers opzocht, maar wel duidelijk zijn stempel kon drukken op onze beraadslagingen. Ook voor jou hoop ik dat je nieuwe bestemming je dat brengt wat je ervan verwacht! Het ga je goed.

Dan wil ik de heer Geurts vragen naar voren te komen. Want het heeft Zijne Majesteit de Koning behaagd om jou te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

(Versierselen opspelden)

Dankuwel, dan is er nu ruimte om afscheid te nemen van Jaco Geurts en Agnes Mulder in het ledenrestaurant. Ik schors de vergadering voor 15 minuten. Om () hervatten we de vergadering.